

ZADRUGAR

Glasilo „Nabavljalne zadruga uslužbencev drž. železnic v Sloveniji“ v Ljubljani VII

Izhaja enkrat mesečno @ Naročnina letno za nečlane Din 18.— @ Posamezna številka stane Din 1.50
Dopisi in reklamacije naj se pošiljajo na upravni odbor N. Z. U. D. Ž. v Ljubljani VII

VSEBINA: Vabilo na občni zbor Nab. zadruga železn. uslužbencev. Termini. Vabilo na občni zbor stavbne in kreditne zadruga »Bajtar«. Članom Nab. zadruga prodajalne Maribor. — **Uvodnik:** O razdelitvi viška in o rezervnem fondu. — **Poročilo** upravnega odbora in pregled poslovanja Nabavljalne zadruga železn. uslužbencev od 1922.—1929. Bilanca Nab. zadruga železn. uslužbencev za l. 1929. — **Poročilo in bilanca** stavbne in kreditne zadruga »Bajtar«. — **Iz upravnega odbora Nab. zadruga:** Vsem članom s proge, ki naročajo potrebščine v prodajalni Maribor. Nekaj o terminih. Samostojni predlogi. — **Iz »Bajtarja«:** Interesentom stavbnih parcel. — **Iz železn. združnega življenja:** Občni zbor železn. kreditne zadruga, občni zbor »Pogrebnega društva« v Ljubljani. — **Perutninarstvo:** Doba valjenja. Način prehrane kokoši jajčaric in plem. kokoši. Na prodaj. — **Sadjereja:** Sajenje sadnega drevja. Zadrugu Antonu Zdolšku. — **Iz »Saveza Nab. zadrug drž. uslužbencev«:** Zadruga prenočišče. — **Razno:** Konkurenca. — **Kotiček uredništva.** — **Gospodinjstvo.** — **Iz združne trgovine.** — **Cenik.**

VABILO

na

VIII. redni letni občni zbor

Nabavljalne zadruga uslužbencev državnih
železnic v Sloveniji, r. z. z o. z.,

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 13. aprila 1930. ob pol
9. uri dopoldne v prostorih glasbenega
društva »Sloga« v »Ljubljanskem dvoru«,
Pražakova ulica št. 17, na podlagi čl. 39.
zadrughih pravil po delegatih.

Dnevni red:

- 1.) Poročilo upravnega in nadzornega odbora o poslovanju v letu 1929.
- 2.) Odobritev računskega zaključka za leto 1929.
- 3.) Sklepanje o uporabi čistega dobička.
- 4.) Dopolnilna volitev upravnega in nadzornega odbora ter volitev namestnikov obeh odborov.
- 5.) Čitanje predlogov članskih sestankov.
- 6.) Določitev zneska, do katerega se sme zadruga po čl. 47 zadrughih pravil zadolžiti.
- 7.) Odobritev kredita za eventualne adaptacije.
- 8.) Slučajnosti.

Opomba: V slučaju, da občni zbor ob določeni uri ne bi bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje nov občni zbor z istim dnevnim redom, ki sklepa ob vsakem številu prisotnih delegatov. Člani zadrugarji imajo pravico udeležbe in sodelovanja na občnem zboru, toda brez glasovalne pravice.

Upravni odbor.

Termini

Članom Nab. zadruga usl. drž. žel. prodajalne Maribor v vednost!

Da je pri nakupovanju živil na kredit mogoča brezhibna in dovoljna odprava članov s proge, smo se odločili, urediti nakupne termine po sledečem razporedu:

Za Maribor in okolico od 24. do 26. v mesecu.

Za člane s ptujske in prekmurske proge, i. s. postaje Cirkovec—Čakovec—Kotoriba in vse stranske proge od 27. do 30. v mesecu.

Ti člani naj pošiljajo prazno embalažo tako, da dospe v zadrugo vsakega 22. v mesecu.

Za člane z južne proge, to so postaje: Hoče—Pragersko—Štore in vse stranske proge od 4. do 7. v mesecu.

Ti člani naj pošiljajo prazno embalažo tako, da dospe v zadrugo vsakega 30. v mesecu.

Za člane s koroške proge, to so postaje: Limbuš—Dravograd, Meža—Prevalje in stranske proge od 8. do 13. v mesecu.

Ti člani naj pošiljajo prazno embalažo tako, da dospe vsaj 5. v zadrugo.

V interesu vsega članstva je, da se drž določenih terminov. Le na ta način bo izostalo vsako nepotrebno čakanje v prodajalnah, odpadla pa bo tudi vsa jeza in kritika, da prihajajo k nakupu člani, za katere ne velja določeni termin.

Člani, pomagajte ustanovi k rednemu poslovanju, da boste z lastno institucijo zadovoljni!

Pripomnimo, da članov, ki bodo prišli izven določenega termina, ne bomo postregli prej, dokler ne bodo postreženi člani z rednim terminom.

Članom, ki kupujejo samo za gotovino, se prodaja vse dni v mesecu. Umestno pa je, da se založijo s svojimi potrebami v dneh, ko ni članov s proge.

ZA LJUBLJANO:

Samo za Ljubljano in okolico: 25., 26., 27., 28., 29., 30. (31.), 1., 2. in 3. v mesecu.

Za razpošiljanje pošilk na progo pa določamo sledeče termine:

Za prodajalno Ljubljana gor. kol.

Vse dolenske proge od 5. do 8. v mesecu. Embalaža mora dospeti najkasneje do 3. v mesecu.

Za vse gorenjske proge s progo Ljubljana—Kamnik od 9.—12. v mesecu.

Embalaža mora dospeti najkasneje do 7. v mesecu.

Za prodajalno Ljubljana gl. kol.

Za edinice na progi Rakek—Ljubljana s progo Brezovica—Vrhnika od 5.—7. v mesecu. Embalaža mora dospeti najkasneje do 3. v mesecu.

Za edinice na progi Ljubljana—Savski Marof od 8. do 10. v mesecu.

Embalaža mora dospeti najkasneje do 6. v mesecu.

Za edinice na progi Rimske Toplice—Celje od 11. do 12. v mesecu.

Embalaža mora dospeti najkasneje do 9. v mesecu.

Za edinice na progi Celje—Velenje (izključno Celje) od 13. do 17. v mesecu.

Embalaža mora dospeti najkasneje do 11. v mesecu.

Članom, ki kupujejo za gotovino, se prodaja v vseh prodajalnah naše zadruga vsak delavnik.

*Če hočete biti točno in dobro postreženi, prihajajte v trgovino le tedaj, ko je Vaš termin.
V enem dnevu je nemogoče vsem postreči!*

VABILO

na

redni občni zbor „Bajtarja“registrirane stavbne in kreditne zadruge
železniških uslužbencev v Ljubljani,

z. z. o. z.,

ki se bo vršil

dne 27. aprila 1930. ob pol 9. uri v steklenem salonu kolodvorske restavracije
v Ljubljani, glavni kolodvor

s sledečim dnevnim redom:

- 1.) Poročilo načelstva.
- 2.) Poročilo nadzorstva.
- 3.) Odobritev letnega zaključka 1929.
- 4.) Volitev 3 novih članov v načelstvo.
- 5.) Volitev nadzorstva.
- 6.) Razprava o bodočem delu zadruge za dosego večje kreditne pomoči.
- 7.) Sklepanje o predlogih, došlih načelstvu štiri dni pred občnim zborom.
- 8.) Slučajnosti.

Ako bi ob določeni uri občni zbor zaradi slabe udeležbe, — to je, če ne bi bila navzoča polovica članov zadruge — ne bil sklepčen, se vrši pol ure kasneje nov občni zbor, ki je sklepčen pri vsakem številu navzočih članov.

Načelstvo.

O p o m b a : Vabilo in zadruga knjižica služita vsakemu članu, ki se hoče udeležiti občnega zbora, kot vstopna legitimacija.

O razdelitvi viška in o rezervnem fondu

Češče ugovarjajo naši zadrugarji-železničarji proti naglemu zbiranju rezervnega fonda in bi najraje videli, da bi se ves presežek ali dobiček — kakor presežek pri nas nepravilno označujemo — razdelil med člane.

Priznati moramo, da je precej zadrugnikov med železničarji, ki vedo, kaj je presežek, ki razumejo bistvo rezervnega fonda-zaklada. Toda še več jih je, ki napačno pojmujejo namen rezervnega fonda in uporabo presežka.

Preden preidemo v nadaljnje razmotrivanje o presežku in o rez. fondu, je potrebno, da pokličemo zgodovino zadrugništva v pomoč. Prvotno so bile zadruge takorekoč filantropske institucije, ki so gmotno podprle delojemalce, kateri si niso mogli

v potu svojih rok in duha zaslužiti toliko, da bi se mogli preživljati. Vsled tega so te človekoljubne ustanove, ki so jih ustanovili filantropi, prodajale potrebščine po najnižjih cenah brez namere, da dosežejo viške. V kolikor pa se je koncem poslovne letne dobe pokazal kljub temu presežek — dobiček, se je isti razdelil med akcionarje.

Pozneje so iskali druge načine, kako naj bi se presežek razdelil. Začelo se je z razdeljevanjem v enakih delih med člane. Toda tudi ta način ni bil priporočljiv in celo krivičen napram članom, ki so vedno in vsako potrebščino kupovali v zadruzi, z ozirom na člane, ki so si le ob gotovih prilikah nabavili kak predmet ali ki celo ničesar niso kupili v zadrugah.

Ročtalski pijonirji so bili prvi, ki so odklonili razdelitev presežka po višini članskih deležev, odnosno v enakih delih na vsakega člana. Sklenili so, da se presežek, ki se pokaže ob zaključku poslovne dobe, razdeli med člane sorazmerno višini kupne vsote v zadruzi nabavljenih potrebščin. Po tem načinu je zadobilo zadrugništvo pravzaprav individualističen značaj, toda povsem pravičen, kajti vračalo je dobro zadrugnikom po storjenih uslugah. Na drugi strani pa je ta način pozival zadrugnike, da se čimbolj tesno vežejo z zadrugo.

Vzorni ročtalski pijonirji so tudi vedeli, da preti zadrugni ideji hud udarec od tistih, ki so vsled zadrugnega gibanja zgubljali moč izrabljanja. Da bi se ljudi poučevalo o namenu, pomenu in obrambi zadrugne misli, ustanovili so fond za ljudsko izobrazbo, zbirali denar za eventualno nesrečo, ki bi lahko zadela zadrugo. Pozneje so se pokazale potrebe po ustanovitvi še drugih fondov, v katerega se je stekal denar vseh zadrugnikov v fiksno določeni višini. Kajti Ročtalčani so imeli zapisano v svojem zadrugnem programu: »Proizvodnja postane zadruga, vsled česar bo izdelan predmet stal le toliko, kolikor je v resnici vreden. Na ta način bo tudi dana možnost, da se zaposli brezposelne zadrugnike in delavce!« Skratka: Namen je zadrugništva in bo, da se preide od nabave k proizvodnji in da se na ta način zatre kri pijoči kapitalizem.

Za vse te svrhe je potrebno, da konkretno zbirajo zadruge prepotrebni denar. Taka potreba obstoja tudi v naši zadruzi, ne mogoče iz namena, da bi prešla k lastni proizvodnji — od te smo še precej oddaljeni — ampak iz močne potrebe, da se otresemo savezovega posojila, da se postavimo na trdne noge, da bomo poslovali samo z našim denarjem in da ne bomo odvisni niti od Petra niti od Pavla.

Kdor torej smatra, da je odveč vsako zbiranje rezervnega zaklada, ta je egoist v

najvišji meri in ne misli na jutrišnji dan. Takemu članu je potrebno predočiti mravljo, čebelico itd., ki zbirata rezervo v poletnem dobrem času za hudo zimo. Kajti ne pozabimo, da ne živimo samo danes in jutri, nego da živimo po pokolenju desetletja in stoletja in smo obvezani skrbeti tudi za one, ki so naši nasledniki in ki so po naši volji postali človeška bitja. Kdor je zadrugnik, bo razumel te besede!

Poleg navedenega je potrebno, da se zavaruje zadruga proti vsakemu eventualnemu udarcu, ki bi došel v obliki eventualne trgovske izgube, krize in slično. Priden in vesten gospodar bo mislil tudi na bodočnost ter bo v dobrih letinah shranil kolikor mogoče za slabe čase ali pa bo hranil z namenom, da ob ugodnem času poveča svoje naprave. Rezervni zaklad je dobrobit za vse zadrugarje!

Drugo je vprašanje, v kaki višini naj se zbira, odnosno večja rezervni fond. To je vprašanje, o katerem je potrebno, da se dodobra premisli, preden se izreče končni sklep. Ali hočemo v tem pogledu stopati za angleškimi, danskimi in nemškimi zadrugniki, ki so hiteli zbirati sredstva, da se čimprej osvobodijo kapitalističnega pritiska, ali pa hočemo naprtiti to breme dolgi vrsti zanamcev. To je vprašanje, ki zasluži — kakor rečeno — globoko premišljevanje vseh resnih zadrugnikov železničarjev!

Poročila

Poročilo upravnega odbora Nab. zadruge drž. uslužbencev za poslovno leto 1929.

Osmo leto poslovanja naše zadruge pomeni zopet velik napredek. Številke prometa in poslovnega prebitka so tako narasle, da tega pred letom dni niti sami nismo pričakovali.

Da ima železničar zaupanje v našo zadrugo, dokazujejo neprestani pristopi novih članov.

Kar smo lani obetali, se je tudi izpolnilo. Kljub velikim investicijam so se zmanjšali režijski stroški. Od 7.15 se je zmanjšala režija na 6.73; pri tem pa smo ponovno povišali prejemke uslužbencem zadruge in smo s tem ugodili želji članov, ki so jo izrazili na nekaterih delegatskih zborovanjih, da naj se osobje dobro plača. Lahko smo tu za vzgled marsikateri upravi.

Režijski stroški so se zmanjšali deloma zato, ker je minila prehodna doba večjega sprejema članstva kot je bilo to v letu 1928., deloma se je osobje navadilo na večji promet. Mnogo so pripomogle k pocenjenju obrata tehnične naprave ter

investicije, za kar se je sicer precej izdalo. Toda ti izdatki se prav dobro rentirajo.

Tako smo med drugim nabavili tudi železne sode za mast, vsled česar nimamo sedaj kala, ki je znašal včasih — poleti — do 5%, poleg tega pa dobimo v tej posodi mast povprečno za 50 par ceneje kakor v lesenih posodah.

Za prevoz med skladiščem in kolodvorom v Mariboru smo nabavili nov tovorni avto in je ta obrat cenejši od obrata s konji. Prihranimo si pri tem skoro dva delavca.

V Ljubljani smo postavili lastno tehniko za tehtanje premoga in drv. Mesto 6 Din plačajo sedaj člani 4 Din in cela manipulacija in razvoz gre bolj hitro od rok.

Na željo in predlog članstva iz Maribora smo postavili na koroški kolodvor šupo za premog in drva. V prodajalni Ljubljana gl. kol. smo pregradili in oddelili v glavnem skladišču poseben oddelek za progo, kjer je sedaj nameščena kompletna špecerija. V tem oddelku smo dali napraviti posebno vsipalno napravo za mlevske izdelke in predmete, ki se jih v večji meri prodaja, kakor riž, sladkor itd. Dvigalo smo preuredili na električni pogon, moka se dviga v I. nadstropje in od tam dovaža v vsipalne naprave. Kapaciteta prodajalne na glavnem kolodvoru se je s tem znatno povečala, medtem ko je delo za osobe mnogo lažje.

V programu imamo, da montiramo v letošnjem letu tudi v Mariboru tako napravo.

Tudi v pogledu boljših in cenejših virov zaznamujemo uspehe. Preteklo leto je bila doba, ki je prinesla mnogim trgovcem polno razočaranja, izgube in nekaterim celo propast. Cene so tako varirale navzgor in navzdol, da tega ne pomnijo starejši trgovci. Prerokbe o cenah na borzi, ki so jih predvidevali strokovni listi, so se malokdaj uresničile.

Tudi tu smo imeli srečo ter nismo utrpeli izgub.

Izboljšali smo tudi naš manufakturni oddelek. Zaloga se je spopolnila ter imamo sedaj veliko izbiro raznovrstnega, predvsem češkega in angleškega blaga (sukna). Kotonerijo pa nabavljamo skoraj izključno pri domačih tovarnah. Storili pa smo pogreško, tako pogreško, kot skoro vsi trgovci v Sloveniji. Člani so zahtevali poceni blago in kazali na nizke cene drugod. Ugodili smo za enkrat želji članov po cenejšem blagu, sedaj pa je dosti kritike. Tovarna, iz katere smo dobili blago, je ena največjih in ena najsolidnejših v naši državi. Čudili so se, da se naroča toliko slabega blaga v Sloveniji in pomilovali delavca, ki kupuje blago sicer poceni, toda končno vendar najdražje.

Tu je sklenil upravni odbor, da se ne vda pritiskom in zahtevam poedincev in da sploh ne drži v zalogi blaga, o katerem je strokovnjak prepričan, da ga je škoda prodajati. Pri nekaterem blagu bi dal samo 1 dinar več za meter, ali 3 Din več za srajco, pa bi jo lahko nosil 2 leti mesto 2 meseca. To so izkušnje, ki si jih pridobivamo vsi člani in uprava zadruga.

Denarnih sredstev ni imela zadruga v izobilju. Kljub temu smo vzdržali promet na oni višini, kot si jo želi vsak trgovec. Plačevali smo vsako fakture sproti, s čimer smo pridobili na kasascentu.

Izplačilo dividend (povračil) nam je delalo nekoliko preglavice. Izplačali smo nad 2 milijona dinarjev, kar pomeni odvzeti najmanj 1 milijon dinarjev nujno potrebnemu obratnemu kapitalu. Ob takih prilikah še občutimo udarec iz leta 1928., ko je Gospodarska poslovalnica likvidirala.

Morda še eno leto, potem se lahko že reče, da smo končno preboleli oni udarec in da bomo imeli za tekoče potrebe dovolj obratnega kapitala.

Akcija, da bi jeseni preskrbeli članstvo s slanino, se še ne da izpeljati. V to

svrhu potrebujemo skoro 3 milijone dinarjev in to baš v času pred izplačevanjem povračil.

Promet se je posebno v Šiški tako povečal, da nam postajajo prostori pretesni. V največji meri pa je vsemu krivo članstvo, ki se ne drži terminov ter po večini nabavlja potrebščine v prvih dnevih meseca. Osobje je one dni prezaposleno in preutrujeno, dostikrat do skrajnosti izčrpano, in ni čuda, ako se pojavijo v onih dnevih reklamacije.

Upravni odbor je sklenil, da bo določil za dolenjsko progo prodajalno na glavnem kolodvoru, kjer smo, kot gori omenjeno, adaptirali oddelek za progo. S tem bi se razbremenila prodajalna v Šiški vsaj za nekaj mesecev.

Ako bi se članstvo držalo termina, da se lahko porazdeli delo v trgovini enakomerno vsaj na 20 delovnih dni, bi rabili precej manj osobe. Na ta način bi se prihranilo skoro pol odstotka na režijskih stroških, ali konkretno: članom bi se lahko dalo mesto 1000 celih 1500 Din posmrtnine, odnosno podpore. Toliko znese ta malenkost, ki se imenuje red in disciplina.

Storili smo dolžnost in svetovali članstvu. Ali se bo izvedlo, je odvisno samo od članstva. Poznamo prodajalne in zadruga, kjer je osobe mnogo slabše plačano kot pri nas, pa imajo mesto 6 in pol, celih 16 in pol odstotka upravnih stroškov. Toliko naredi razcepljenost, ki je dosedaj pri nas še nimamo.

Naša zadruga je po prometu, po svoji organizaciji in denarnem uspehu, ena prvih v državi. To nam priznata Savez in trgovski svet. Kljub temu bi se dalo še marsikaj izboljšati, vsled česar je potrebno sodelovanje odbora in članstva, potrebna je dobrohotna kritika in dobra volja, da se še kaj pametnega izvede.

Upravni odbor.

Pregled poslovanja nabavljalne zadruga železničarjev.

Leto	Stanje članov	Stanje vplačanih deležev	Rezervni sklad	Denarni promet	Prodano blago	Celokupni promet	Celokupna vsota bilance	Čisti prebitek	Povračilo od nakupa
v dinarjih									
1922	541	141.953—		2,903.320·80	2,771.647·88	12,012.556·37	880.311·03	111.223·78	2 %
1923	1000	249.347·50	44.199·34	7.690.364·96	6,647.400·14	28,520.084·27	1,288.868·20	315.598·03	2 %
1924	1159	326.598·64	139.779·34	9,091.718·84	9,283.275·64	56,366.391·58	2,181.028·74	442.664·36	3 %
1925	1357	370.539·22	273.698·65	7,087.937·52	10,802.848·24	63,543.517·49	3,163.967·51	759.153·69	5 %
1926	1648	465.442·25	503.069·76	9,901.617·96	12,038.861·74	75,187.654·02	3,729.691·05	1,048.595·35	5 %
1927	1827	531.798·34	819.058·13	14,504.449·35	13,537.429·14	86,981.101·65	4,627.816·71	379.607·05	5 %
1928	4780	1,010.425·43	948.250·25	25,426.044·34	24,680.000—	159,380.597·65	10,762.240·12	2,325.909·27	5 %
1929	6175	1,710.136·65	1,657.514·55	37,566.646·52	44,133.513·79	307,252.348·39	13,171.839·18	3,589.929·30	5 %

Bilanca na dan 31. decembra 1929.

AKTIVA

PASIVA

	Din	p	Din	p		Din	p	Din	p
Gotovina v blagajni Lj. .	220.844	60			Vplačani deleži v Lj. .	1,136.154	65		
" " " Mb. .	20.639	17	241.483	77	" " " Mb. .	573.982	—	1,710.136	65
Vloga pri ček. zavodu, podr. v Ljubljani . .			43.281	36	Dolg dobaviteljem v Lj. .	971.297	87		
Terjatve pri članih v Lj. .	3,486.821	02			" " " Mb. .	41.805	35		
" " " " Mb. .	2,026.668	17	5,513.489	19	„Savez Nabav. zadrug“ v Beogradu	4,357.822	—	5,370.925	22
Terjatve pri dobav. v Lj. .	9.032	35			Razni upniki			439.309	69
" " " " Mb. .	5.989	10	15.021	45	Nedvignjeno povračilo .			4.032	70
Nepremičnine v Lj. . .	1,069.863	10			Rezerva: za 2 ⁰ / ₀₀ nagr. blag.	22.376	84		
" " Mb.	28.000	—	1,097.863	10	za kolek.	17.997	97		
Inventar v Ljubljani . .	656.224	—			Prehodni račun	3.061	92	43.436	73
" " Mariboru	33.410	—	689.634	—	Fondi:				
57 deležev pri „Savezu“ v Beogradu	28.500	—			a) rezervni	1,657.514	55		
Razne udeležbe	2.800	—	31.300	—	b) penzijski	25.797	76		
Kavcije pri pošti			1.055	60	c) dobrodelni	9.254	—		
Naročila inseratov za ko- ledar v l. 1930.			8.750	—	d) kreditni	9.659	12		
Predplačila za adaptacije v Ljubljani			31.305	—	e) posmrtninski	311.843	46	2,014.068	89
Razni dolžniki			731	04	Poslovni prihranek . .			3,589.929	30
Vloge v denarnih zavodih v Ljubljani	281.036	28							
Vloge v denarnih zavodih v Mariboru	39.220	—	320.256	28					
Zaloga blaga:									
Centr. skladišče Lj. gl. kol.	326.633	32							
Prod. Šiška, kolon. roba	821.610	50							
" " manufaktura	188.894	91							
Manufakt. Lj. gl. kol. . .	1,605.913	07							
Prodajalna Lj. gl. kol. . .	759.172	85							
Prodajalna Mb. kor. kol.	978.027	86							
Prodajalna Maribor-Melje	97.184	64							
Manufaktura Mb. kor. kol.	400.231	24	5,177.668	39					
			13,171.839	18				13,171.839	18

Kretanje zadrušnikov in deležev:

Pričetkom leta je bilo 4 780 zadrušnikov s 4.781 deleži
Tekom leta je pristopilo 1.487 " s 1.487 "
" " " izstopilo 92 " s 93 "
Stanje dne 31. dec. 1929 6.175 " s 6.175 "

S knjigami in prilogami primerjali in našli v redu:

V Ljubljani, dne

Nadzorni odbor:

Emil Klebel s. r.
tajnik.

Hinko Feldin s. r.
podpredsednik.

Josip Furlan s. r.
predsednik.

Alojzij Gabrovšek s. r.
član odbora.

Ciril Ponikvar s. r.
član odbora.

Alojzij Božič s. r.
član odbora.

Račun zgube in dobička na dan 31. decembra 1929.

IZGUBA

DOBIČEK

	Din	p	Din	p		Din	p	Din	p
Plače	1,782.381	41			Prebitek iz prodaje blaga			6,426.501	42
Kurjava	19.230	51			Obresti v dobro			59 207	99
Razsvetljava	26.330	59			Blagajniški skonto			74 546	96
Poštnina, brzojav, telefon	22.743	46							
Knjige in tiskovine . . .	64.340	96							
Pisarniške potrebščine . .	21.747	53							
Bolniško zavarovanje . . .	63.087	80							
Zavarovalnina	31.642	—							
Tovorni listi, uputnice . .	15.745	—							
Najemnina lokalov v Lj.	101.681	50							
„ „ „ Mb.	51.606	66							
Vzdrževanje poslopij . . .	27.255	67							
„ inventarja	22.940	46							
„ perila	19.835	10							
„ avtomobilov	28.966	78							
Davki in takse	37 276	29							
Pristojbine denarnim zav.	15.022	65							
Odškod. blag. za vbiranje	39 698	86							
Potni stroški	34 256	62							
Nagrade za razna dela									
tujim osebam	32.669	30							
Drugi upravni stroški . . .	17.255	57	2,475.714	72					
Objave in razgl. v listih			3.565	—					
Podpore in prispevki . . .			955	—					
Listi in revije			13.182	30					
Glasilo „Zadrugar“			47.030	—					
Stroški za koledar v l. 1929	38.011	—							
„ „ „ „ l. 1930	12.313	79	50.324	79					
Izdatki za občni zbor									
v letu 1929			23.288	50					
Izdatki za čajno akcijo . . .			3.916	42					
Odpisi			116 824	94					
Investicije v Ljubljani . . .	36.597	45							
„ „ Mariboru	34.320	74	70.918	19					
Obresti v breme			164.607	21					
Poslovni prihranek			3,589.929	30					
			6,560.256	37				6,560 256	37

Denarni promet je znašal

Din 37,566.646'52

Blaga se je nakupilo za

„ 37,894 284'86

„ „ „ prodalo za

„ 44,133.513'79

Kreditni promet s člani je znašal

„ 34,038.938'73

Skupni promet vseh računov je „

„ 307,252.348'39

31. decembra 1929.

Upravni odbor:

Fran Železnik s. r.
knjigovodja.

Ivan Škerjanc s. r.
blagajnik.

Ivan Negro s. r.
tajnik

Srečko Čerček s. r.
predsednik.

Franjo Žemlja s. r.
podpredsednik.

Ivan Kuštrin s. r., Albert Kobal s. r., Ludovik Fratina s. r., Josip Mohorko s. r., člani odbora.

POROČILO

o delovanju zadruga »Bajtar« v letu 1929.

O članstvu.

Dne 31. dec. je imela zadruga 249 članov z vpl. deleži Din 74.350 na novo je pristopilo v l. 1929. 88 članov z vpl. deleži Din 26.650
Skupaj 337 članov z vpl. del. Din 101.000

V letu 1929. je iztopilo in se vrnilo 30 članom delež . Din 7.600 tako, da šteje zadruga dne 31. decembra 1929. 307 članov z deleži Din 93.400

V letu 1929. je 6 članov odpovedalo svoj delež. — Po občnem zboru poslovnega leta 1929. bo zadruga na podlagi — pravnoveljavnih odpovedi — izplačala 25 članom deleže v iznosu 7.350.

O gradbenem materialu.

Zadruga je preskrbela svojim članom sledeči gradbeni material:

O p e k a: 1.343.200 komadov zidne opeke.

Od te je bilo 1.142.550 komadov ali 357 vagonov strojne zidne opeke. Ta se je dobavila večjidel iz Gor. Radgone in Križevcev pri Ljutomeru. Cena tej opeki je bila 40 par komad in 200.650 komadov ali 63 vagonov ročne zidne opeke, katera se je dobavila večjidel iz Pucincev pri Murski Soboti. Cena tej. opeki je bila 39 par komad.

122.860 komadov zarezne strešne opeke Ia. ali 61 vagonov. Od te se je dobavilo večjidel iz Gornje Radgone, Križevcev in Pucincev. Cena tej opeki je bila 82,5 pare in nekaj po 78 par komad.

15.350 komadov bobrovcev ali 10 vagonov. Cena 60 par komad.

3.370 komadov žlebakov. Cena 3 Din in tudi 2,50 komad.

1.80 komadov polovic. Cena kakor pri celih strešnikih.

A p n o 264.850 kg belega apna v kosih ali 66 vagonov. Od tega je dobavila Trb. prem. družba 182.500 kg in 82.350 kg ostali dobavitelji iz Zagorja ob Savi. Cena apnu je bila 30 Din za 100 kg.

C e m e n t 385.350 kg portland-cementa ali 48 vagonov. Od tega se je dobavilo 268.000 kg ali 34 vagonov iz Trbovelj in 117.350 kg ali 14 vagonov z Dovjega na Gorenjskem. Cena cementu je bila zelo različna in je bila odvisna od kraja, kamor

se ga je dobavilo. Za Ljubljano je veljal 51 Din (iz Trbovelj) in 51,50 Din (z Dovjega), za 100 kg v papirnatih vrečah. Cena cementu v juta-vrečah ali sodih je zopet druga. Za gradbeno leto 1930. nam je od strani Trb. prem. družbe odmerjena zelo majhna množina, poleg tega je cena zvišana za 1 Din pri 100 kg. Za Ljubljano bo veljal cement z Dovjega 51 Din in iz Trbovelj 52 Din za 100 kg.

O kreditni pomoči.

To vprašanje je najtežje. Zadruga sama nima toliko, da bi dala svojim članom dolgoročne gradbene kredite. Zelo hvaležna mora biti zadruga Oblastnemu odboru ljubljanskemu, ki je 20. marca 1928. za svoje področje ustanovil »Zaklad za zgradbo malih stanovanj« in je z dne 11. junija 1928. izdanim pravilnikom omogočil, da je po členu 2. pravilnika naša zadruga prejela od zaklada kreditno pomoč za svoje člane. »Zaklad« je članom zadruga nudil poroštvo za del gradbenih posojil v letu 1929. za 271.500 Din. Oblastni odbor je tudi iz »Zaklada za zgradbo malih stanovanj« v smislu člena 3. imenovanega pravilnika prispeval za obrestovanje gradbenih kreditov v prvi polovici leta 1929. 3.351,02 Din in v drugi polovici 6.438,83 dinarjev.

Žalibog takega zaklada mariborski oblastni odbor ni imel in so bili deležni dobrot »Zaklada« ljubljanskega oblastnega odbora samo člani zadruga v območju tega odbora.

Kmalu, ko je bila dravska banovina ustanovljena, se je načelstvo z drugimi stavbenimi zadrugami zavzelo pri Kraljevski banski upravi za to, da bi stavbeno podporno akcijo — ki jo je srečno začel bivši ljubljanski oblastni odbor — neokrnjeno dalje vršila in jo po možnosti še razširila tudi na ostalo območje banovine (Maribor).

Ugotoviti je obenem tudi treba, da jamči zadruga za gradbena posojila, ki so jih dobili dosedaj naši člani iz »Zaklada za zgradbo malih stanovanj«, poleg bivšega oblastnega odbora ljubljanskega tudi s svojim podpisom na zadolžnici posojiljemalca. S tem jamstvom je za zadrugo nastal položaj, da je presegla teoretično jamstveno moč. Ako bi kraljevska banska uprava še dalje dajala svojo kreditno pomoč, bi morala zadruga o tem razmišljati, kako bi se jamstvena moč zadruga zvišala. Jamstvena moč zadruga znaša dne 31. de-

cembra 1929. 369.868,27 Din, izrabljenega je 457.500 Din, odnosno polovico tega zneska, ker z drugo polovico jamči bivši oblastni ljubljanski odbor.

S svojimi lastnimi denarnimi sredstvi je v poslovnem letu 1929. zadruga nudila nekaterim članom kratkoročna posojila od 4000 Din do 20.000 proti 8% obrestim v tekočem računu.

O brezplačnem prevozu.

Za brezplačen prevoz gradbenega materiala v območju ljubljanske železniške direkcije je bilo članom zadruga izposlovanih 1057 uputnic, in sicer je bilo od teh 723 za opeko, 92 za cement, 72 za apno, 74 za pesek, 11 za gradb. železo, 79 za gradb. les, 2 za ugasek, 4 za peči in štedilnike.

Z vsakokratnim posebnim odlokom je v letu 1929 direkcija drž. železnic v Ljubljani na prošnjo zadruga izjemoma dovolila našim članom sledečo prestavo voz, in sicer:

3 članom dostavo 39 vagonov gradbenega materiala iz Ljubljane gl. kol., na postajališče Ježico;

3 članom dostavo 44 vagonov iz Ljubljane gl. kol. v Dravljje na tir ob gramoznici;

1 članu dostavo 10 vagonov iz Maribora kor. kol. na tir šte. 18;

1 članu dostavo 13 vagonov iz Ljubljane gl. kol. na dovl. tir kemične tovarne;

2 članoma dostavo 10 vagonov iz Borovnice na postajališče Notr. Gorice in

1 članu dostavo 1 vagona iz Jevnice v Kresnice.

O pavšaliranju mitnine.

V 5 slučajih je zadruga pri ravnateljstvu dohodninskega urada v Ljubljani izposlovala, da se je pavšalirala mitnina na najnižji znesek. To ugodnost je kmalu mestni magistrat ljubljanski popolnoma ukinil.

O uradnih prostorih in sejah.

Načelstvene seje se vršijo najmanj vsak mesec enkrat in to po navadi vsak prvi ponedeljek v mesecu.

Uradne prostore ima zadruga v poslopi Nabavljalne zadruga v I. nadstropju na glavnem kolodvoru (Masarykova cesta), kjer sprejema član načelstva vsak pone-

deljek in petek od 18. do 19. ure in vsako sredo od 13:30 do 14:30 ure, stranke.

Načelstvo in nadzorstvo.

Načelstvo: za poslovno dobo

1929. je obstojalo iz sledečih članov: Ven-
ceslav Černigoj, predsednik; Anton Zu-
pančič, podpredsednik; Alfred Petek, taj-
nik; Avgust Jereb, blagajnik, in kot odbor-
niki: Srečko Čerček, Viljem Zupan, Ervin

Kovačič, Fran Osredkar, Blaž Korošec in
Alojz Kodolja.

Nadzorstvo: Fran Lavrič, pred-
sednik; odbornika: Dr. Mauri in Viktor
Jeruc.

Načelstvo.

Letni zaključek za leto 1929.

„Bajtarja“, registr. stavbne in kreditne zadruga žel. uslužbencev v Ljubljani.

Račun bilance 31. decembra 1929.

Tek. št.	Stran gl. kn.	A k t i v a	Din	p	Tek. št.	Stran gl. kn.	P a s i v a	Din	p
1	25	Račun blagajne Stanje gotovine 31. XII. 1929.	—	12	1	17	Račun rezervnega sklada Stanje 31. XII. 1928. . Din 40.526.54 pripis v l. 1929. . . „ 13.944.95	54.471	49
2	11	Račun inventarja Vrednost 31. XII. 1928. . Din 3.800.— 10 % odpis „ 380.—	3.420	—	2	38	Račun deponiranih zneskov za nabavo gradbenega materiala . . .	31.301	50
3	38	Račun dolžnikov Stanje danih posojil 31. XII. 1929. . .	47.010	—	3	22	Račun vlog Stanje 31. XII. 1928. . Din 27.950.20 dvig v l. 1929 . . . „ 20.866.20	7.084	—
4	23	Račun denarnih zavodov a) vloga pri Zadrugi gospodarski banki . Din 90.400.— b) vloga pri Prvi hrvatski štedionici „ 86.620.— c) vloga pri Poštni hranilnici „ 3.278.65	180.298	65	4	24	Račun dobaviteljev Neplačani računi za gradbeni material .	9.375	—
5	31	Račun deležev Delež pri „Zadrugi zvezi“ v Ljubljani	100	—	5	28	Račun zadružnih deležev Stanje 31. XII. 1928. . Din 74.350.— vplačani v l. 1929. . . „ 26.650.— Din 101.000.— izplačani v l. 1929. . . „ 7.600.—	93.400	—
			230.828	77	6	37	Račun zgube in dobička Dobiček v l. 1929	35.196	78
								230.828	77

Denarni promet v leta 1929. je znašal Din 3,463.693.04

Račun zgube in dobička za l. 1929.

Tek. št.	Stran gl. kn.	Z g u b a	Din	p	Tek. št.	Stran gl. kn.	D o b i č e k	Din	p
1	21	Odpisi 10 % odpis inventarja	380	—	1	7	Račun obresti a) od denarnih zavodov Din 12.043.16 b) od danih posojil . . . „ 4.564.30 Din 16.607.46 c) vlogam pripisane . . . „ 640.—	15.967	46
2	26	Račun stroškov Upravni in pisarniški stroški	21.972	51	2	35	Račun raznih dohodkov Razni dohodki in man. pristojbine . .	28.381	83
3	36	Dobiček v letu 1929	35.196	78	3	32	Račun pristopnine Vplačane pristopnine v l. 1929. . . .	13.200	—
			57.549	29				57.549	29

Iz upr. odbora Nab. zadruga

Vsem članom s proge, ki naročajo svoje potrebščine v prodajalni Maribor, kor. kol.

Vsled pritožb in raznih reklamacij bo zadruga s 1. junijem 1930. ukinila razpošiljanje živil iz prodajalne Maribor kor. kolodvor v skupnih zabojih, odnosno košarah. S tem dnem se ukine tudi zaračunavanje pol odstotka za pakovanje in obrabo zadržne embalaže.

Pozivljamo vse prizadete, da si do tega dne preskrbijo lastne zaboje, močne, dovolj velike in s ključavnico z dvema ključema. En ključ obdrži član, drugi naj se pošlje prodajalni (če mogoče z istih postaj skupno), na katerem naj bo privezan majhen karton ter napisano ime in članska številka.

Ime in članska številka naj bosta označena tudi na zaboju.

Onim, ki bi si zaboja sami ne mogli preskrbeti, ga bo preskrbela zadruga in sicer proti mesečn. odplačevanju 10 Din. Seveda morajo ti člani to takoj pismeno sporočiti prodajalni v Maribor, da ve, koliko zabojev naj naroči.

Zaboj bo veljal približno 100 Din.

Upravni odbor.

Nekaj o terminih.

Življenje je ustrojeno tako, da ima vsaka tudi najmanjša stvarca svoj pomen. Povsod v naravi je urejeno po redu in če se kaj iznenada spremeni, kar ni takorekoč določeno in predvideno, ima to prav mnogokrat neugodne posledice.

Enako temu je urejeno pri zadrugi nakupovanje v terminih. Če bi se članstvo držalo reda, tedaj bi ne bilo pritožb glede čakanja. Toda, ker se članstvo — na žalost — ne drži terminov, je omajan red. Vsled tega trpi članstvo, ker mora na postrežbo predolgo čakati, trpi uslužbenstvo zadruga in končno se iz tega izcimijo neprilike.

Nekateri člani so predlagali, da natisnemo termine na prvi strani »Zadrugarja«, ker bo na ta način vsak zadrugar takoj opazil od kdaj in do kdaj ima čas, da si nabavi potrebščine v zadrugi. Toda reči moramo, če hočemo biti odkritosrčni, da ni ugodno znamenje za članstvo, če se morajo označiti termini na prvi strani našega mesečnika. Kljub temu bomo poskusili sedaj na ta način in smo radovedni, če se bo članstvo držalo reda. Mnenje vseh ostalih članov pa je, da kdor je reden in discipliniran, ta se bo držal terminov, četudi bodo natisnjeni na zadnji strani, v spodnjem kotu »Zadrugarja«.

Zatorej: V interesu vseh nas — članov naše žel. nab. zadruga — držimo se točno terminov!

SAMOSTOJNI PREDLOGI.

Opozarjamo delegate in ostale člane, da vsled velikega števila samostojnih predlogov, ki bi zavzeli ogromno prostora v mesečniku, bomo iste prečitali na občnem zboru.

Na predloge, nasvete, vprašanja, ki so jih delegati vposlali skupno s sam. predlogi, je upravni odbor zadruga odgovoril pismenim potom posameznim voliščem.

Upravni odbor zadruga.

Iz „Bajtar-ja“

Za interesente stavbnih parcel.

»Bajtar«, reg. stavbna in kreditna zadruga železniških uslužbencev v Ljubljani, ima na ponudbo:

1.) 42.000 m² neparceliranega zemljišča v bližini Viča izven mesta Ljubljane (to bi bilo okoli 50 parcel po 700 do 1000 m²). Električna je v bližini in se da napeljati, vodovoda ni. Cena približno 10 Din za kvadratni meter. Poleg tega nosi kupec stroške za prepis, takse in odstop zemljišča za ceste.

2.) V bližini smodnišnice in Dunajske ceste 12.000 m² neparceliranega zemljišča. Cena 35 Din za kvadratni meter. Ta cena se zviša s stroški za prepis in za odstop za ceste. Zemljišče leži na teritoriji mesta Ljubljane.

Kdor od železničarjev bi se resno zanimal za stavbne parcele, ki jih gori navažamo, naj se oglasi v uradnih prostorih »Bajtarja« v poslopiju Nabavljalne zadruga v I. nadstropju na glavnem kolodvoru, med uradnimi urami vsak ponedeljek in petek od 18. do 19. ure in vsako sredo od 14:30 do 15:30 ure, kjer bo dobil od našega člana načelstva vse potrebne informacije. Pripominjamo, da se bo zadruga za odkup zemljišča le tedaj na občnem zboru 27. aprila 1930. odločila, ako se bo zadostno število članov javilo za odkup stavbne parcele.

Načelstvo.

Iz žel. združnega življenja

Uspelo zborovanje žel. kreditne zadruga.

Dne 10. t. m. se je vršil občni zbor Kreditne zadruga uslužbencev drž. železnice, in sicer v steklenem salonu restavracije na glavnem kolodvoru.

Ob 19:30 uri je otvoril občni zbor predsednik g. Jeras, ki je pozdravil navzoče ter jim v kratkih, a pomembnih be-

sedah predložil ugodno stanje Kreditne zadruga in pa veliko ugodnost, ki jo nudi zadruga železničarjem. Spomnil se je obeh umrlih članov F. Mediča in P. Čamernika, katerima so navzoči pietetno zaklicali: Slava jima!

Tajniško poročilo g. Miculiniča je bila prava slika in odsev delovanja Kreditne zadruga in kratka zgodovina postanka zadruga, članskega gibanja in delovanja, ki pelje dosledno v vzpon — navzgor! V svojem poročilu omenja velikega zadružnika J. E. Kreka, ki naj bi bil vzor tudi nam železničarjem.

Blagajnik g. Fratina je podal blag. poročilo, ki smo ga priobčili v 2. številki »Zadrugarja«. Iz teh številk izhaja, da je zadruga delala, prav pridno delovala v korist železničarjev, za kar gre zahvala funkcionarjem. Zadružniki so to izrazili s pohvalno razrešnico.

Pri volitvah sta bila izvoljena v upravni odbor gg. Juh L. in Fratina L., v nadzorni odbor: Božič, Luschützky in Vertačnik A. G. Miculinič je izrazil željo, da se ga ne voli v noben odbor, pač pa je pristal na to, da prevzame mesto knjigovodje. Kdor pozna pridnega g. Miculiniča, ta ve, da bi bila velika škoda za zadrugo, če bi ga ne imela v svoji sredi.

Pri slučajnostih se je pooblastilo upravni odbor, da sme izdajati posojila do 100.000 Din, nadalje, da se med železničarji pokrene agitacija za hranjenje čeprav malih vlog po geslu: Iz malega zraste veliko.

Ob zaključku je recitiral g. predsednik besede velikega ruskega zadružnika dr. Totomianza: Bodočnost Evrope je v rokah malega kmeta, obrtnika in vseh nas malih. Čas je na nas, da začnemo družiti naš denar, da si z njim ustvarimo boljšo bodočnost, bodočnost našega sveta!

Občni zbor »Pogrebnege društva« v Ljubljani.

Dne 23. februarja t. l. je imel odbor ljubljanskega podpornega društva redni občni zbor, katerega se je udeležilo veliko število članstva. Steklana dvorana restavracije na glavnem kolodvoru je bila skoraj natlačeno polna.

Občnemu zboru je predsedoval in ga vodil predsednik g. Kitek, ki je tudi podal dovolj obširno poročilo o delovanju odbora in o stanju društva v splošnem. Tudi referati ostalih funkcionarjev so bili skrbno sestavljeni. Debata, ki se je pri posameznih poročilih vodila, se je gibala v resno-društvenem tonu brez prerekanj in — stvarno. Tak način debatiranja bi bil priporočljiv v vseh naših železn. institucijah!

Društvo je imelo — glasom blagajniškega izkaza — koncem leta 1929. članov 12.980, torej 100 več kot koncem l. 1928. Skupni dohodki znašajo Din 2.187.265-63, izdatki pa Din 614.467-01. Premoženje izkazuje torej znesek od Din 1.572.798-62. Prirastek na premoženju v letu 1929. znaša Din 259.961-75.

Pri volitvah je bil izvoljen skoro ves stari odbor. Društvu predseduje tudi za leto 1930. g. Kitek, podpredsednik je Jesih, tajnik Lipovšek, tajnikov namestnik Daneu, blagajnik Safošnik, blagajnikov namestnik Roter; odborniki: Zupan, Hirsch, Kobal, Čerček. Pregledniki računov: Škerjanc, Stroj, Novak Ivan. V odboru je torej 8 aktivnih in 6 upokojenih železničarjev.

Pri slučajnostih se je sklenilo, da pritegne odbor v sodelovanje posebno mlajše železničarje, da se jih pridobi za karitativno društvo, s kakršnim namenom obstoja baš Pogrebno društvo železniških uslužbencev v Ljubljani.

Perutninarstvo

Doba valjenja.

V marcu, aprilu, do srede maja je čas, da se dá valiti jajca. Pri tem opozarja tvrdka Golob: »Tudi kokoš rabi svojego, predvsem red, snago in dovolj hrane. Kokoš je žival, je kakor stroj; čim več se zanj investira, tem več producira. Kdor slabo neguje žival, ne more pričakovati takih uspehov kot oni, ki da živali, kar rabi.«

Opozarjamo tu predvsem na posebno kurjo pičo, ki jo bo prodajala naša zadruga.

Ta piča — promiul — se pomeša med ostalo pičo in stane kg 20 Din.

Način prehrane kokoši-jajčaric in plemenskih kokoši.

(Po načinu znanega perutninskega zavoda M. Golob-a Lesno brdo, pošta Vrhnika).

Suho mešanico sestavim na sledeči način:

- 30 delov otrobov;
- 25 » koruznega šrota;
- 10 » ovsenega šrota;
- 15 » ječmenovega šrota;
- 20 » »Promiul«.

Hrani se na sledeči način:

Kokoš dobi dnevno: 20 gr koruze, 10 gr pšenice, 15 gr ječmena in 10 gr ovsa kot zrno, in to:

na večer: 20 gr koruze, 5 gr pšenice, 10 gr ječmena in 5 gr ovsa;

zjutraj: 5 gr pšenice, 5 gr ječmena in 5 gr ovsa (to se potrese v mraku po hlevu med slamo).

Zgoraj navedeno suho mešanico dobivajo kokoši v za to pripravljenih posodah in jim je ta hrana vedno na razpolago; poleg tega dobivajo isto hrano, kateri primešamo nekoliko vode, zjutraj ob 9. uri in popoldne okrog 2. ure in to **20 gr na kokoš suho tehtano**.

Ako je zima mila, se daje manj koruze v zrnu, a več pšenice, poleti se pa popolnoma opusti prehrana s koruzo ter se daje mesto te le pšenico in ostalo zrnje.

Poleg te hrane dobivajo kokoši pozimi še zeleno hrano, kakor zelje, kravjo repo ali ovsene klice (žito sploh). Ako dobivajo kokoši žitne klice kot zeleno hrano, tedaj dobi vsaka kokoš 6 gr na dan (suho tehtano). Sveže vode ne sme nikdar manjkati v hlevih, ki pozimi ne sme biti leдено mrzla.

Perutnina. Petelin in 3 kokoši, pasme »Orpinghton« na prodaj. Vprašati v menzi »Ljubljanski dvor«.

Sadjereja

Sajenje sadnega drevja.

V 11. številki »Zadrugarja« iz l. 1929. smo obljubili, da bomo priobčili na pomlad razpravo o sajenju sadnega drevja. Ker postaja saditev sadnega drevja močna gospodarska panoga, je bilo torej potrebno, da damo tozadevno kratko navodilo. Tajnik Kmetijske družbe, g. F. Kafol, nam je ljubeznivo šel na roko in poslal sledeče navodilo:

Pomlad vsakogar privabi na vrt, pa če je le-ta še tako majhen blizu hiše. Zlasti v zadnjih letih namreč raste zanimanje za male vrtove pri vseh slojih. In tako vidimo, da povsod sedaj spomladi mlado in staro oskrbuje svoje vrtove. Vse hiti na vrt ter ugiba, kako je najpravičnejše to ali ono stvar urediti; največ se pomenkujejo o sadnem drevju. Zares, lepe so cvetlice in razno lepotično grmičevje, ali preko lepega sadnega drevesa pa ničesar ni, zlasti, če je le-to pravilno oskrbovano. Pogovoriti se hočemo radi tega zdaj o nekaterih najvažnejših delih, ki se tičejo sadnega drevja, da jih bomo potem pravilno izvedli.

Tudi pri drevju je najvažnejše, da izberemo po temeljitem preudarku ne samo pravo pleme, temveč tudi pravo sorto za posamezna mesta na vrtu, upoštevajoč obliko drevja (prilčno ali visoko), dalje rodovitnost in odpornost napram boleznim in škodljivcem ter čas zoritve itd. Prava vrsta na pravi kraj, tako se glasi pravilo.

Dandanes, ko imamo toliko skušnje s to ali ono sorto, izbira ni tako težavna. Pri izbiri vrst namreč nam služijo pregledni krajevni sortimenti, osnovani na dolgoletnih izkušnjah, opazovanju itd.

Drugo važno delo je tudi pravočasna nabava drevja. Pravilno ravna oni, ki naroča drevje že jeseni in ne čaka na pomlad. Takoj po sprejemu naj se drevje zakoplje v zemljo, da se ne posuši, če ga ne moremo takoj saditi.

Veliko napako delajo nekateri še vedno, da sadijo mlado drevje preblizu skupaj. Ta napaka se maščuje v poznejših letih, ko se razvije. Tako smo primorani drevesa ali oklestiti, večkrat tudi posekati. Te grde napake se obranimo edino na ta način, da si predstavljamo kakšno bo drevo v poznejših letih, ko se popolnoma razvije. Pomniti je, da mora imeti vsaka rastlina dovolj prostora v zemlji, nad zemljo pa dovolj zraka in svetlobe. Največ drevja se spravi na vrt, če ga sadimo v pravi obliki, in sicer v trikot. Majhni vrtovi se dajo spopolniti edino s pritlikavei najpraktičnejše. Pogoji pa je, da so cepleni na prilčne podlage. Pritlikavec ne sme nikdar biti cepljen na navadne divjake, kajti v tem primeru imamo samo jezo z njimi in stroške.

Za sajenje je treba pripraviti tudi zemljo. Običajno izkopljemo okrogle jame. Na vrtovih pa je najbolje, da prekopljemo vso zemljo in jo temeljito preobrnemo, tako da pride spodnja plast na vrh (40—50 cm globoko). Jame pa izkopljemo 40—50 cm globoke in vsaj 1-20—1-50 m široke; ob stenah, potih in cestah so jame lahko tudi pravokotne oblike. Preglobokih jam ne smemo delati, kajti v takih jamah izvabimo korenine preveč globoko, kjer pridejo potem čez čas do mrtvih plasti zemlje. Posledica tega je, da začne drevje po preteku nekaj let hirati.

Pravilno je, da se izkopljejo jame vsaj nekaj mesecev pred saditvijo in da se jih pusti odprte. Zemljo ločimo na dva dela, in sicer boljšo na en kup, spodnjo slabejšo pa na drugi kup. Jama se zasuje nekaj dni prej preden sadimo, in sicer tako, da pride vrhnja zemlja na dno jame, spodnja pa na vrh. Pravilno ravna pri tem oni, ki zboljšuje obenem zemljo s kompostom ali s kako boljšo prstjo. Ko smo zabili dovolj močan kol v zemljo, ki mora segati do prvih vej, pričnemo potem saditi.

Drevo se mora pred saditvijo obrezati, in sicer veje in korenine. Posamezne veje naj bodo 25—30 cm dolge, odnosno naj štejejo 5—6 dobro razvitih oces. Pusti naj se 4—5 lepo razvitih vej in pokončno rastoči vrh. Pri saditvi sami je pa glavno, da pregloboko ne sadimo! Drevo mora priti

namreč v zemljo tako globoko, kakor je prej stalo. Napačne ali pregloboke saditve se ubranimo edino na ta način, če položimo preko jame kol. Tik kola se skoplje majhna jama in drevo se drži tako visoko, da so korenine ravno ob kolu, odnosno korenski vrat (zabuhli del drevesa nad koreninami) vsaj tri do štiri prste više nad počez ležečim kolom. Korenine se lepo obrežejo in razprostrejo na vse strani ter zagrebejo s prstjo in zmerno zahodijo. Dobro je, če se korenine prej namaka v zmesi gnojja, vode in zemlje. Na vrh zasutih korenin pride potem gnoj, ki naj se ga tudi zagrebe in napravi okoli drevesa skledi podoben kolobar. Ako je suho vreme naj se drevje tudi zalije. Končno se mora drevo narahlo privezati, po preteku nekaj tednov pa bolj trdno.

Zadrugarju Zd. Antonu, Krčevina, Maribor.

Na Vaše vprašanje nam je poslal kmetijski strokovnjak sledeče pojasnilo:

Korenine drevesčkom izpodjeda najbrže voluhar. Ni pa izključeno, da podjedajo korenine tudi poljske miši. Navodila, kako se zatirajo voluharji in poljske miši, najdete v mali priročni Kafolovi knjižnici o sadjarstvu, ki jo dobite v vsaki knjigarni. Svetujemo Vam tudi, da se obrnete, kar je najbolj enostavno, na ravnatelja kmetijske šole v Mariboru, gosp. Priola, ki je odličen sadjarski strokovnjak in ki Vam bo v tem pogledu z nasvetom drage volje na razpolago.

Iz „Saveza nab. zadrug drž. uslužbencev“ v Beogradu

Zadružno prenočišče.

Savez nabavljalnih zadrug državnih uslužbencev v Beogradu je razlasil v svojem službenem glasilu »Zadrugarstvo« sledeči pravilnik:

Vsakdo lahko prenoči v savezovem prenočišču tri (3) noči. Samo v izjemnih slučajih in po odobritvi uprave doma ter v slučaju, da ne zahteva novodošli zadrugar prenočišča, se lahko prenoči tudi več kot 3 noči. Za prenočišče se plača 20 Din vnaprej, za kar se dobi potrdilo. Gretje, luč in kopanje je brezplačno. V prenočišču se ne prodaja pijač, niti hrane, a želja je, da se v splošnem ne nosi v prenočišča lastne hrane in pijače, ker bi to otežkočalo čiščenje in povečalo režijo.

Vožnja z dvigalom v gorenja nadstropja je brezplačna, a vožnja navzdol je prepovedana.

Poseti so dovoljeni v prenočišču do najdalje 7. ure (19.) ure zvečer.

Vsak ropot, prepevanje in prepiranje in sploh vse, kar ruši mir, je prepovedano. Zahteva se mir radi reda in odpočitka gostov. Sobo naj se zapušča do 10. ure dopoldne, da se omogoči čiščenje in pospravljanje.

Za čiščenje obleke in čevljev se plača sobarici Din 2.

Eventualne pritožbe naj se vpiše v pritožno knjigo.

Zadrugarje se naproša, da od sluge ne zahtevajo nikake posebne usluge, ker se sluga ne sme oddaljiti iz prostorov prenočišča.

Napitnina slugi je prepovedana.

Vsak zadrugar je dolžan, da izpolni prijavnico v smislu policijskih odredb in da se lastnoročno podpiše v kontrolnik.

Za vsako poškodbo pohištva in ostalih predmetov se plača odškodnina.

Vsakdo, ki želi prenočiti v prenočišču, mora dokazati, da je član kake nabavljalne zadruge izven Beograda, Zemuna in Pančeva. V nasprotnem slučaju se ne sme in ne more sprejeti na prenočevanje.

V prenočišče se sprejema zadrugarje po redu prihoda in prijav in samo v številu, kolikor je postelj na razpolago.

Uprava doma ima pravico, da odpove zadržavanje v prenočišču vsakomur, ne da bi morala navesti za to vzrok.

Uprava doma Saveza nab. zadrug drž. usl. v Beogradu.

Razno

Konkurenca.

Iz Maribora nam piše član zadruge:

»Trgovci so tu znižali moko na 4 Din, sladkor pa na 13.50 Din koeke in 12 Din sipo. Naziranja sem, da so to storili zato, da uničijo tu na novo ustanovljeno zadrugo krščanskih socialistov in Prometne zveze. Prosimo, da tudi vi znižate cene na to vsoto.«

Ta dopis našega člana je jasna slika, kakšnih metod se poslužujejo trgovci, da ubijejo zadruge. Tudi našim članom je postalo to že jasno.

Ali naj mi sledimo onim, ki hočejo s takimi metodami spraviti zadrugo s sveta? Nova zadruga je tudi zadruga in marsikateri železničar je šel poskušat v njo svojo srečo; saj smo čitali, da so 4 železničarji v upravnem odboru. Iz principa ne moremo slediti temu, da bi tudi mi pomagali koga s sveta spravljat. Vemo, kaj stane danes sladkor in moka v mlinu ali tovarni, vemo, kakšni so življenski pogoji za trgov-

ski obrat in kdor gre izpod lastne cene, je nesoliden in spekulant, ki riskira nekaj mesecev izdatke, da jih doprinese potem, ko je opravil svoje delo, to je, ko se je iznebil konkurenta.

Hočemo biti vedno solidni. Nas ne moti ta akcija, da bi opustili sedanjo črto!

Kotiček uredništva

V zadnji (2.) številki »Zadrugarja« so se vtihotapile nekatere pogreške. Tako bi se moralo glasiti na prvi strani v tretjem stolpcu IV. in ne »VI.« občni zbor Kreditne zadruge, a v tretji točki dnevnega reda ... o razrešitvi upravnega odbora in ne »o razširitvi« upravnega odbora. Nekaj izvodov »Zadrugarja« je tudi izšlo z napačnim datumom (22. januarjem namesto 22. februarjem). V članku pod rubriko »Zajčje-reja« je izpadla šifra »C.« (avtorja članka).

Dopisnikom. Vsled pomanjkanja prostora smo morali odložiti mnogo gradiva za prihodnjo številko. Polagoma sicer, toda gotovo bo prišlo vse uporabljivo v tisk.

Dr. Tomianz v Ljubljani. Po širnem svetu znani zadružni ideolog in profesor dr. Totomianz je v tem mesecu obiskal tudi Ljubljano. Ob tej priliki — 7. in 8. marca — je imel dvoje lepih in zanimivih predavanj. V prihodnji številki »Zadrugarja« bomo ponatisnili nekaj misli iz teh predavanj.

Gospodinjstvo

Čistilo za roke. Če smo si roke onečedili z ribo ali s čebulo, si jih najlaže očedimo z razmočeno gorčično smolo.

—r—

Čistilo za steklenino. Steklenice, ki so znotraj dobile megleno prevleko, osnažimo z lugom iz lesnega pepela. Če je meglena prevleka že zastarela, nalijemo v steklenico nekaj vode in vanjo kanemo par kapljic solne kisline. Za umivanje steklenic, smrdečih po petroleju, vzamemo močno raztopino sode v vodi.

—r—

Čiščenje posodja. Steklenicam, kozarcem in drugim posodam, v katerih so prej bili spirit, rum, jesih, olje ali mleko, se dá duh po teh snoveh le nerad odpraviti. Ta duh pa se vendarle odpravi takole: Gorčično moko razmočimo (redko) z vodo. To zmes nalijemo v dotično posodo in jo pustimo notri 10 dobrih minut; nato jo izlijemo ven in posodo izplaknemo v več čistih vodah. Če bi se je duh utegnil še držati, proceduro z gorčično moko še enkrat ponovimo.

—r—

Iz združne trgovine

V Mariboru smo preselili prodajalno iz Melja na Aleksandrovo cesto št. 49.

Novi prostori so bolj primerni kot dosedanji.

Prosimo člane, da označijo svoje vrečice z imenom, morda še s predmetom, katerega se stalno deva v vrečico (n. pr. za moko, sladkor ali riž). V navalu ne morejo pomočniki paziti in ugotoviti, za kak predmet je stranka namenila vrečico.

25. februarja je bil zopet velik naval na obe trgovini v Ljubljani, posebno pa še v Šiški. Člani iz Ljubljane niso mogli priti na vrsto, ker je bilo preveč članov s proge, ki se niso držali termina. Zakaj smo določili termin? Zato, da ve vsak član, kdaj pride na vrsto, da se mu ni treba nastavljanjati in predolgo čakati.

Naročilo šunk: Vse prodajalne sprejemajo osebna ali pa pismena naročila za šunke že sedaj. Opozarjamo člane, da pošljejo pravočasno naročila.

Semena: Opozarjamo člane, da smo vpeljali v vseh naših prodajalnah vrtna in cvetlična semena. Semena so erfurtske provenience z znamko »Ubanič semen« ter je cena malim vrečicam 1 Din, za grah in fižol 2 Din. Iz tu spodaj navedenega seznama je razvidno, katere vrste semen imamo v zalogi. Priporočamo, da se člani poslužijo te ugodnosti. Pri naročilu ravnajte se po seznamu.

Novo vpeljeno blago:

Čebulček za seme.

Maggi juhe: grahova, gobice, guljaš.

Promiula piča za kure, da bolj nesejo.

Jajca štajerska; jajca za valjenje.

Umetno gnojilo.

Jabolk dobimo še nekaj stotov kg; predvidena cena 4 do 5 Din za kilogram.

1.) Zelenjadna semena — vrečice po 1 Din:

Štev.

- 2 Karfijola zgodnja
- 9 Glavnato zelje, belo, zgodnje
- 12 Glavnato zelje, belo, pozno
- 14 Rdeče zelje
- 18 Ohrovt zgodnji
- 22 Ohrovt pozni
- 28 Kolerabice vrhovne, bele
- 36 Koleraba podzemeljska, rumena
- 38 Korenjček za juho, rdeči, kratki
- 39 Korenjček za juho, rdeči, srednjedolgi
- 41 Peteršilj, dolgi, gladki
- 42 Peteršilj, kratki, zgodnji
- 45 Zelena ali celer
- 48 Zgodnja ali majska repa

- 49 Solatna pesa, rdeča, okrogla
- 53 Mesečna redkvica, rdeča, okrogla
- 58 Mesečna redkvica, bela, dolga
- 62 Redkev ali povrtnica, črna, okrogla
- 64 Por ali poriluk
- 68 Glavnata solata, Kraljica majnika, zgodnja
- 70 Glavnata solata, Ljubljanska ajsarca
- 71 Glavnata solata, Cirus, velika, rumena
- 72 Glavnata solata, Braziljska, kodrasta
- 73 Glavnata solata, Parizarca, rjavordeče pikasta
- 75 Glavnata solata, Trdoglavka (Trotzkopf), rjava
- 76 Glavnata solata, Trdoglavka (Trotzkopf), rumena
- 77 Glavnata solata, Zimska, rumena
- 79 Berivka (Schnittsalat)
- 80 Vezana solata ali štrucarca
- 82 Cikorija ali radič
- 85 Zimska endivija, rumena, širokolistnata
- 86 Zimska endivija, zelena, širokolistnata
- 90 Motovilec, domači, veliki
- 91 Špinača, širokolistnata
- 96 Kumare, dolge, zelene
- 97 Kumare, srednjedolge, zelene
- 98 Kumare, kratke za vkladanje
- 108 Jedilne buče, dolge
- 127 Majaron, grmičasti
- 129 Paprika, velika, sladka
- 135 Paradižnik, veliki, rdeči
- 139 Čebulno seme, za rdečo čebulo

2.) Cvetlična semena — vrečice po 1 Din:

- 243 Antirrhinum majus, zajčki (Löwenmaul)
- 228 Astre Straussenfeder, mešane
- 184 Astre razne vrste, mešane
- 197 Balzamine, polnjene, mešane
- 186 Poletne levkoje ali fajgelčki, mešane
- 196 Zlati šeboj (Goldlack), zimski
- 251 Chrysanthemum carinatum, enoletne kresnice
- 290 Dahlia ali georgine, polnocvetne, mešane
- 301 Vrtni nageljni, zgodaj cvetoči, za drugo leto
- 302 Margaretni nageljni, cvetejo prvo leto
- 235 Kineški nageljni, mešani
- 331 Helichrysum ali suhe rože
- 205 Petunia hybrida, krasne barve, mešane
- 209 Phlox ali plamenica, mešani
- 287 Reseda odorata, dišeča resedica
- 296 Tagetes, turški nagelj ali žametnica
- 427 Tropaeolum ali kapucinarji, nizki
- 209 Plamenka, krasna, mešana
- 231 Astre, razne vrste, mešane
- 238 Balzamine, nizke, polnjene
- 313 Suhocvetnice, razne barve
- 424 Tagetes patula nana fl. pl.

- 221 Verbena hybrida I. vrste, v najlepših barvah mešana
- 225 Mačehe (Stiefmütterchen), velikocvetne, mešane
- 232 Zinnia elegans, najlepše vrste mešane
- 304 Poletne cvetlice, razne vrste mešane
- 352 Bellis perennis, marjetice, bele in rdeče mešane
- 343 Ipomea purpurea, vrtni slak, ki se ovija

3.) Grahi in fižoli, velike vrečice po 2 Din:

- 151 Grah, Ekspres, visoki
- 145 Grah sladkorni, srednjevisoki
- 148 Grah za luščenje, zgodnji, majnikovi
- 149 Grah za luščenje, visoki, kljunasti
- 152 Grah strženasti, Telefon, visoki
- 156 Fižol nizki, fini, zelenostročni
- 158 Fižol nizki, fini, rumenostročni
- 165 Fižol visoki, fini, rumenostročni

Fižol cipro za seme kg 6 Din.

Semena. Pri naročilih semen zadoštuje navedba številke semena in koliko zavitkov se želi.

Cenik živil za mesec april 1930

Reklamirajte takoj po prejemu blaga! Poznejših reklamacij ne moremo upoštevati!

Mlevski izdelki.

Moka Ogg	kg	4.10
Moka 0	"	4.—
Moka mehka (2)	"	3.70
Moka krušna (5)	"	3.40
Moka ajdova	"	4.80
Moka ržena	"	3.40
Moka koruzna	"	2.—
Moka krmilna	"	1.80
Zdrob pšenični	"	4.20
Zdrob koruzni	"	3.—
Otrobi koruzni	"	1.20
Otrobi pšenični	"	1.20

Testenine

Makaroni v kartonih jajčni	kg	11.—
Špageti v kartonih	"	11.—
Makaroni jajčni in polži	"	9.50
Makaroni domači in druge testenine	"	8.—

Zrnje

Riž I. vrste	kg	9.80
Riž II. vrste	"	6.80
Koruzna drobna (Činkvantin)	"	2.50
Koruzna debela (suha)	"	1.50
Kaša	"	4.—
Ješprenj	"	4.80
Ješprenček	"	8.40
Fižol Cipro	"	6.—
Fižol beli	"	5.—
Fižol rdeč	"	3.80
Leča debela	"	16.—

Leča domača	kg	8.80	Sir Chalet II. a	kom.	2.—	Tekočine.		
Grah zelen	"	14.—	Sir Chalet I a	kom.	3.50	Kis za vlaganje	liter	4.—
Piča za kure	"	2.30	Sir trapist	kg	28.—	Kis vinski	"	6.—
Piča za kure »Promiula«	"	16.—	Sir polementalski Ia	"	38.—	Kis dvojno močan	"	4.—
Sladkor			Sir polementalski IIa	"	28.—	Olje namizno	"	16.—
Sladkor v kockah	kg	13.80	Sir Parmezan	"	72.—	Olje bučno	"	16.—
Sladkor sipa	"	12.30	Maggi	stekl.	11, 17, 28.50	Olje olivno	"	16.—
Sladkorčki (bonboni)	"	24.—	Maggi na drobno	dkg	1.50	Malinovec à ½ l	stekl.	15.—
Sladkor v prahu	"	14.—	Juhan	stekl.	6, 12	Rogaška voda à 1½ l	"	6.—
Sladkor Kandis	"	22.—	Juhan na drobno	dkg	1.10	Rogaška Donati	"	5.80
Sol.			Gorčica	kozarec	10.—	Radenska voda à 1½ l	"	6.—
Sol morska	kg	2.75	Gorčica na vago	kg	24.—	Grenka voda Fr. Jožefova	"	9.—
Sol kreška	"	2.75	Keksi v zavitkih	zav.	6.—	Medica	liter	—.—
Kava			Keksi à 1 kg v zav. in			Mošt sadni	"	4.—
Kava Perl	kg	64.—	na vago	kg	24.—	Potrebščine za perilo		
Kava Portorico	"	64.—	Napolitanke	zav.	15.—	Milo Benzit	kos	5.—
Kava surova Ia	"	52.—	Napolitanke vel.	kom.	1.—	Milo Schicht, terpentin	kg	17.—
Kava surova IIa	"	40.—	Otroški piškoti	zav.	15.—	Milo Schicht	"	16.—
Kava žgana	"	56.—	Kvas	kg	36.—	Milo Zlatorog	"	14.—
Kava žgana »Special«	"	68.—	Kocke za juho	kom.	1.—	Milo Zlatorog terpentin	"	16.—
Kavne primesi.			Kocke za juho v alum.			Milo Gazela	"	14.—
Kava Kneipp	kg	14.—	lončkih à 25 kom.	lonček	25.—	Milo Gazela terpentin	"	16.—
Kava žitna	"	8.—	Oblati	zavitek	15.—	Milo v kockah ala Marseill	"	15.—
Kava »Žika«	"	13.—	Polenovka suha	kg	24.—	Milo toaletno	komad	4—18
Kava figova	"	20.—	Slaniki novi	kom.	2.—	Milo za britje	"	3.—
Kava Enrilo	"	20.—	Guljaž goveji	škatla	9.—	Milo za britje, okroglo	"	8.—
Kava Enrilo	škatlja	16.—	Jetrna pasteta	"	6.—	Soda za pranje	kg	1.80
Cikorija Franek	kg	18.—	Sardelna pasteta	"	7.—	Lug za pranje	"	4.—
Cikorija kolinska	"	17.—	Čaj v dozah	doza	12, 24	Pralni prašek Ženska hvala	"	2.50
Mast.			Čaj v zavitkih	zavitek	2—14	Pralni prašek »Tri-soda«	"	3.50
Mast	kg	25.—	Čaj na vago	kg	80.—	Pralni prašek »Radion«	"	6.—
Ceres, bel, rumen	"	28.—	Kakao holandski	"	36.—	Pralni prašek »Persil«	"	6.—
Čajno maslo Ia	"	52.—	Paradižniki ⅓ kg 5.—, ½ kg 11.—			Pralni prašek »Labod«	"	7.—
Čajno maslo IIa	"	46.—	Marmelada doze à 1 kg			Vrvi za perilo	kom.	16—60
Kuhano maslo	"	46.—	in na vago	kg	20.—	Druge potrebščine.		
Delikatese.			Marmelada marelčna	"	30.—	Kalodont za zobe	tuba	6.50
Slanina soljena	kg	26.—	Marmelada marelčna	doza	32.—	Krtače za ribanje	kom.	4.—
Slanina »Tirolska«			Čokolada à ¼ 10.—, ⅓ 4.50, ½ 2.50			Ominol	"	2.50
(mesnata)	"	32.—	Čokolada z lešniki	tabl.	2.50	Omela za parkete	"	30.—
Slanina krušna	"	25.—	Dezert (narezek)	komad	2.50	Omela mala	"	14.—
Slanina »Hamburška«			Limonadni prašek	"	1.—	Metle rižove vel.	"	17.—
(mesnata)	"	32.—	Sadje in poljski pridelki.			Metle rižove male	"	14.—
Slanina prekajena debela	"	26.—	Češplje suhe	kg	8.—	Sveče velike in male	paket	8.—
Slanina papricirana	"	28.—	Hruške suhe	"	8.—	Slama za predsobe Ia.	komad	12.—
Salame ogrske	"	80.—	Jabolka	"	3.50—5	Slama za predsobe IIa.	"	4.—
Salama milanska	"	80.—	Orehi celi	"	10.—	Prah za čiščenje obleke	zavitek	10.—
Salame krakovske	"	36.—	Rožiči celi	"	7.—	Šampon	"	3.—
Salama letna	"	28.—	Mandelni	"	44, 58	Kolonska voda	stekl.	12—24
Salame navadne	"	18.—	Rozine	"	16, 24	Barva za piruhe	zav.	0.60
Kranjske klobase	kom.	5.—	Limone	komad	0.80	Ostara papir	"	2.—
Reberca	kg	28.—	Pomaranče	kom.	1, 1.50	Thermo steklenice	kom.	47, 83
Prekajeno meso	"	28.—	Fige dalmatinske, nove	kg	6.—	Razno.		
Prekajeno carsko meso	"	28.—	Rožičeva moka	"	8.—	Ribe morske sveže, vsak		
Šunke brez in s kožo	"	30, 32	Civebi	"	14.—	četrtak ali petek	po dnevni ceni	
Šunke alla Praga	"	35.—	Čebula	"	1.30	Kruh beli in rženi		
Krače	"	18.—	Česen	"	12.—	dnevno svež	kg	4.—
Svinjski parklji	"	10.—	Krompir gorenjski	"	0.75			
Svinjske glave brez kosti	"	20.—	Zelje kislo	"	2.—	Izdajatelj: »Nabavljalna zadruga uslužbencev		
Med ajdov	"	16.—	Lešniki luščeni	"	52.—	državnih železnic v Sloveniji«. Telef. 2641.		
Med cvetlični	kg	20.—	Lešniki celi	"	10.—	Glavni in odgovorni urednik Kuret M., tisk		
			Kumarce kisle	stekl.	11—18	tiskarne Makso Hrovatin; vsi v Ljubljani		
			Fižol konzerviran	doze	7.—, 12.—			